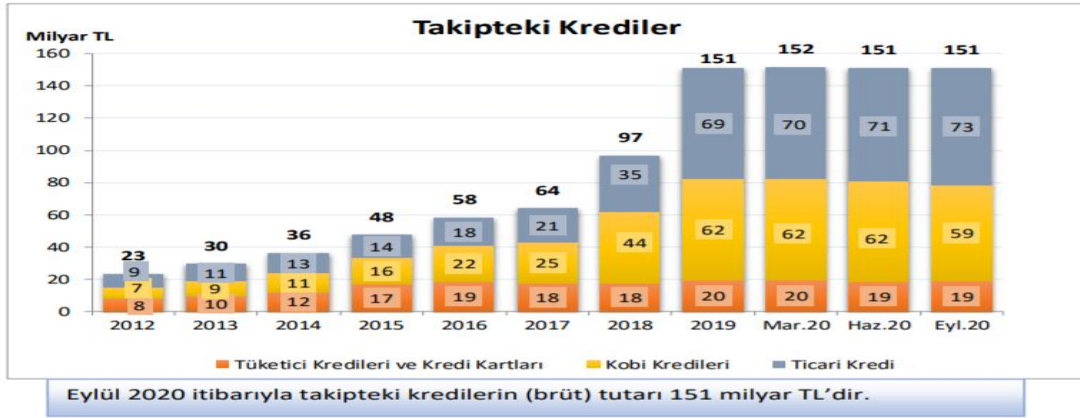

Bankacılık Sektörünün Sorunlu Kredileri Ne Durumda ?

Bilindiği üzere bankalar, geri ödenemeyen sorunlu kredilere istinaden, bunları sorunlu alacaklar olarak bilançolarının aktifinde takipteki alacaklar hesabına aktarmakta, tahsil edememe riskine istinaden karşılık ayırmakta ve yasal takip sürecine girişmektedirler.

Geçtiğimiz hafta bu konu ile ilgili en büyük demeç Garanti Bankası Genel Müdürü Recep Baştuğ tarafından verildi. Kendisi, bankacılık sektörü tarihinin en yüksek sorunlu kredi oranını yönetiyoruz dedi.

Söz konusu açıklamanın üzerine Türk bankacılık sektörünün vermiş olduğu kredilerin ne kadarının takibe alındığını incelediğimizde ise 2020 yılı Eylül sonu itibarıyla takipteki kredilerin tutarının 151 milyar TL'ye ulaştığı ve bunun toplam kredi hacminin % 4,25'ine tekabül ettiği görülmektedir. Tahsili geciken ve yakın izlemedeki kredi stokunun % 89'u ise KOBİ, ticari ve kurumsal nitelikli kredilerden oluşmaktadır.

Grafikten de görüleceği üzere takibe alınan kredi miktarı 2019 yılından bu yana 151 Milyar TL bandına sabitlemiş görünmektedir. Hepimizin bildiği üzere tüm dünya ve ülke olarak Covid 19'un da etkisi ile zorlu bir ekonomik konjonktürden geçiyoruz. Firmalar azalan talep ve yaşadıkları tahsilat sorunlarına da paralel olarak nakit akışlarında sorun yaşıyor ve haliyle bunun sonucu olarak da bankalara olan borçlarını ödemekte de zorlanıyorlar. Peki nasıl oluyor da bankacılık sektörü söz konusu ekonomik sorunlardan etkilenmemiş görünüyor ve takibe alınan kredi miktarı sabit kalabiliyor ?

Kredilerin Takibe Alınma Kuralları Değiştirildi

Dünyadaki uygulamalara paralel olarak Türkiye'de de pandemi sürecinden olumsuz etkilenen sektörler için çeşitli önlemler hayata geçirildi. Bu dönemde işletmelerin yaşayacakları nakit akışı sıkıntısının ülke çapında bir finansal krize dönüşmemesi için 2. grup krediye geçiş süresi 30 günden 90 güne, 3. grup krediye geçiş süresi 90 günden 180'e çıkartıldı. İlave olarak bankacılık sektörü, başta KOBİ, ticari ve kurumsal olmak üzere tüm segmentlerdeki yeniden yapılandırma taleplerini karşılamaya çalıştı. Dolayısıyla, 151 milyar TL tutarında olan kanuni takipteki krediler ve 330 milyar TL tutarında olan 2. grup krediler stoku sabit kalmış oldu. Özetle, pandemi sürecinde finansal sıkıntıların hafifletilmesine yönelik olarak, takibe dönüşümde sürelerinin 180 güne kadar uzatılması takibe alınan kredi oranını aşağıya çekmiş oldu. Keza yapılandırılan kredilerin hala banka bilançolarında yönetilmeye devam edildiğini de bir kez daha hatırlatmakta fayda var.

Normalleşme ile Birlikte Bankacılık Sektörü Rasyoları Nasıl Etkilenecek

Türk finans sektörünün çok büyük bir kısmını oluşturan bankacılık sektörü; son yıllarda büyüme, sermaye yeterliliği, aktif kalitesi, likidite, karlılık gibi temel kriterler esas alındığında başarılı bir performans sergilemekte, ekonomik faaliyetin finansmanı işlevini sağlıklı olarak sürdürmekte idi.

Ancak son yıllarda bankaların, temel finansman kaynağı olan toplamış oldukları mevduatların çok çok üzerinde kredi vermeye başlaması ile kredi mevduat oranlarının (özellikle TL kredilerde) kritik seviyelere ulaşması, bu nedenle de dış kaynak kullanımına olan ihtiyacının artması ve yurtdışı piyasalardan borçlanılmaya başlanması, genişleyen kredi hacmi ile birlikte takipteki kredi miktarının son 8 senede nerdeyse 7 kat artması ve buna bağlı olarak da takipteki kredi oranının yükselişi ile verilen kredi kalitesinin azalması, akabinde ise geri ödenmeyen krediler nedeniyle de sermaye yeterlik rasyosunda ortaya çıkan düşüş, sektörde risklerin artmaya başladığına işaret etmektedir.

Önümüzdeki dönemdenormalleşmeye bağlı olarak takibe alınması gereken kredi sınıflamalarına ilişkin regülasyonların eski haline dönmesine bağlı olarakhenüz sorunlu olarak sınıflandırılmayan krediler de sorunlu kredilere dönüşecek, böylece bankaların aktif kalitesi ve ekonomik faaliyetlerinin değerlendirilmesinde kullanılan bir çok temel performans göstergeleri de negatif şekilde etkilenecektir. Bu duruma bağlı olarak da banka riski artacak, artan risk de beraberinde bankaların kaynak (borçlanma) maliyetini artıracaktır. Zincirleme reaksiyonun neticesi ise azalan varlık ve öz kaynak karlılığı olacaktır.

Bu nedenlerle, öz kaynakları, dolayısıyla da pasif yapısını olumsuz etkileyecek toksik nitelikteki sorunlu kredilerin (toxic assets) banka bilançolarından arındırılması noktasında şu ana kadar 66 milyar TL civarında sorunlu krediyi devir alan varlık yönetim şirketlerinin rolü daha da artacaktır.